

КОНСПЕКТ ПО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ПСИХОЛОГИЯ ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТИ

1. Същност и специфика на психологическия експеримент. Експерименти и квазиексперименти. Алтернативи на експериментирането.
2. Основи на психологическото експериментиране. Променливи, хипотези, операционализация на променливите. Валидност и надеждност на операционалните дефиниции. Експериментални и контролни групи. Външна и вътрешна валидност на експеримента.
3. Измерване и нива на измерване в психологическите изследвания. Техническа подготовка и провеждане на експерименталните изследвания. Протоколиране.
4. Етика на психологическите изследвания.
5. Експериментален дизайн. Междугрупови дизайни.
6. Контрол върху външните променливи при междугруповите дизайни.
7. Интрасубектни дизайни. Контрол върху външните променливи при интрасубектните дизайни.
8. Обработка на данните от психологически експеримент. Експериментална и статистическа хипотеза. Проверка на статистически хипотези. Статистически извод. Обяснение на резултатите от психологически експеримент. Структура и съдържание на доклада от експериментално психологическо изследване.
9. Психологически експерименти през интернетбазирани платформи.
10. Методи за изследване на внимание и време на реакция.
11. Методи за изследване на паметта.
12. Изследване на мисленето и решаването на проблеми.
13. Основни подходи за изследване на личността. Номотетичен и идеографичен подход – съдържателни различия. Сензитивност, специфичност и прогностична сила на тестовете, разработвани от номотетични позиции.
14. Многомерни методи за изследване на личността (MMPI – варианти, 16 PF, NEO-PI-R, MBTI, OSIQ).
15. Идеографично ориентирани методи за изследване на личностните особености. Феноменологичен метод. Q-сортиране, личностни конструктори и репертоарна решетка (Дж.Кели).
16. Изследване на индивидуалните различия и развитието.

Литература

Алексиева Е. Проблеми на валидността на проективните методики, *Психология*, 1989, 1, с-53-58

Бардов И. Q-техниката – методична алтернатива в изучаването на субективността? Сборник от научни доклади на третия национален конгрес по психология, София, 28-30 октомври, 2005, 90- 96.

Бардов, И. Експериментална психология. Втора част. София, Университетско издателство «Св. Климент Охридски», 2008.

Бардов, И. Бележки върху нетранзитивността в индивидуалните предпочитания. Сборник от научни доклади на VI-ти национален конгрес по психология, София, 18 - 20 XI, 2011, 162 -167.

Герганов Е. (1985). Памет и смисъл, София, НИ

Готтсданкер Р. Основы психологического эксперимента, МГУ, 1982

Дружинин, Б. Экспериментальная психология, Москва, Питер, 2001

Етични принципи на Българското психологическо дружество (1992), Българско списание по психология, 2

Калинов, Кр. Статистически методи в поведенческите и социалните науки, НБУ, 2001

Кентауиц Б.Х., Х.Л.Родигър III, Д.Дж. Елмс. (2011), Експериментална психология, София, Изток, Запад

Бардов, И. Бележки върху нетранзитивността в индивидуалните предпочитания. Сборник от научни доклади на VI-ти национален конгрес по психология, София, 18 - 20 XI, 2011, 162 -167.

Дилова, М. Експериментална психология на себепознанието. София, Нов Български Университет, 2008.

Маслоу, А. Мотивация и личност. София, Изд. Кибя, 2010.

Пуръов Г. , Ц. Цанев, Експериментална психология, София, Наука и изкуство, 1968

Bushnell, Ian W. R., Experimental psychology : a computerized laboratory course : student's workbook, London : Lawrence Erlbaum Associates , 1987

Cook T., D. Campbell , Quasi-Experimentation.Design & Analysis Issues for Field Settings, Rand McNally College Publishing Company Chicago, 1979

Elmes, David G. Research methods in psychology, St. Paul : West Pub. Co. , 1985, 2nd ed.

Harris, Peter R. Designing and reporting experiments in psychology, Buckingham : Open University , Philidelphia : 2002, 2nd ed.

Kantowitz B.H., H. L.Roediger III, D.G. Elmes (1988) Experimnal Psychology. Understanding Psychological research. West Publishing Company, NY, Los Angeles, San Sranisco

Mandler, George, A history of modern experimental psychology : from James and Wundt to cognitive science, Cambridge : MIT Press , 2007

Martin, David W. Doing psychology experimentsp Pacific Grove : Brooks/Cole Pub. Co. , 1991, 3rd ed.

McBurney, Donald, Experimental psychology, Belmont : Wadsworth , 1990, 2nd ed.

Robinson P.W. (1976) Fundamentals of Experimental Psychology, Englewood Cliffys, NJ: Prentice Hall

Solso R., H. Johnson (1989) An Introduction to Experimental Design in Psychology. A Case Approach, Harper & Row Publishers, NY

Costa, P. T., & McCrae, R. R.). Manual for revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Odessa, FL: Psychological Assessment Resources, Inc, 1992.

Giorgi, A. The theory, practice, and evaluation of the phenomenological method as a qualitative research procedure. *Journal of Phenomenological Psychology*, 28(2), 1997, 235-260.

HANDBOOK OF PSYCHOLOGY, volume 4: EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY. A. F. Healy and R. W. Proctor (Volume Eds.), John Wiley & Sons, Inc., New Jersey, 2003,

Hjelle L. A., Ziegler D. J, *Personality Theories: Basic Assumptions, Research and Applications*. N.Y.McGraw Hill, Inc., 1992.

Hermans, H. J. On the integration of nomothetic and idiographic research methods in the study of personal meaning. *Journal of Personality*, 56, 785–812, 1988.

Kelly, George A. *The Psychology of Personal Constructs: Vol 1 and 2*. New York: WW Norton, 1955.

Kelly, George A. *A Theory of Personality: The Psychology of Personal Constructs*. W.W. Norton and Company, 1963.

Loftus, E.F.; Hoffman, H.G. "Misinformation and memory: The creation of memory". *Journal of Experimental Psychology: General* 118:,1989, 100–104.

Loftus, E.F. & Ketcham, K. *The Myth of Repressed Memory*. NY: St. Martin's Press,1994.

Mandler, G. *A history of modern experimental psychology: From James and Wundt to cognitive science*. Cambridge, MA, MIT Press, 2007.

Mischel W., & Shoda Y. A cognitive-affective system theory of Reconceptualizing situations, dispositions, dynamics, and invariance in] structure. *Psychological Review*, 102, 246-286, 1995

Mischel W. Personality coherence and dispositions in a cognitive-affective processing system (CAPS) approach. In D. Cervone and Y. Shoda (Eds herence of personality: Social-cognitive bases of consistency, variability, an i zation (pp. 37-60). New York: Guilford Press, 1999.

Автори на конспекта: доц. Е. Алексиева, доц. И. Бардов

София, юни 2013 г.